

PTA VMBO

Programma van Toetsing & Afsluiting

Rotterdam
Design
College

Kader beroepsgerichte leerweg Leerjaar 3 & 4

Cohort

2023-2025

Gepubliceerd op:
30-09-2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	5
Belangrijke informatie.....	6
Schoolexamenweken.....	6
Examendossier.....	6
Maatwerk	6
Gemaakt werk	7
Handelingsdelen.....	7
Maatschappijleer	7
LOB.....	7
KCKV / Lichamelijke opvoeding	8
Rekentoets	8
Profielwerkstuk	8
Regels voor examenklassen	9
Inhalen van gemiste examens	9
Ziek worden tijdens een toets.....	9
Herkansingen.....	9
Bezwaar maken.....	10
Rapportage aan ouders	10
Examenreglement 2023 – 2025	11
Inleiding	11
BEGRIPPENLIJST	11
EXAMENREGLEMENT voor Rotterdam Designcollege	12
Deel 1: Het schoolexamen	13
Artikel 1.1 Positiebepaling van het Examenreglement	13
Artikel 1.2 Inhoud van het schoolexamen	13
Artikel 1.3 Perioden van het schoolexamen.....	13
Artikel 1.4 Gang van zaken bij het schoolexamen	14
Artikel 1.5 Hulpmiddelen	15
Artikel 1.6 Onregelmatigheden	15
Artikel 1.7 Ziekte en verzuim.....	16
Artikel 1.8 Fraude en AI-tools.....	17
Artikel 1.9 Inleverdata.....	17
Artikel 1.10 Cijferberekening	17
Artikel 1.11 Vaststelling en bekendmaking van de resultaten	18

Artikel 1.12 Herkansingen en herexamens	18
Artikel 1.13 Inzage examenwerk	18
Artikel 1.14 Afwijkende vorm van examineren	18
Artikel 1.15 Overige bepalingen	19
Deel 2: Het Centraal Eindexamen	20
Artikel 2.1 Positiebepaling van het Examenreglement	20
Artikel 2.2 Tijdvakken van het centraal examen	20
Artikel 2.3 Inschrijving voor het examen	20
Artikel 2.4 Gang van zaken bij het centraal examen	20
Artikel 2.5 Gang van zaken digitaal examen	21
Artikel 2.6 Hulpmiddelen	21
Artikel 2.7 Onregelmatigheden	22
Artikel 2.8 Ziekte en verzuim	23
Artikel 2.9 Toelating tot het centraal examen	23
Artikel 2.10 Cijferberekening	23
Artikel 2.11 Vaststelling en bekendmaking van resultaten en uitslag	24
Artikel 2.12 Herkansingen en herexamens	25
Artikel 2.13 Diploma en cijferlijst	26
Artikel 2.14 Inzage examenwerk	26
Artikel 2.15 Afwijkende vorm van examineren	26
Artikel 2.16 Geheimhouding	27
Artikel 2.17 Spreiding examen	27
Artikel 2.18 Slotbepalingen	27
PTA's	28
Profiel: Dienstverlening & Producten	29
Profiel: Zorg & Welzijn	31
Biologie	33
Economie	34
Engels	36
KCKV	38
Lichamelijke Opvoeding	40
Maatschappijkunde	42
Maatschappijleer	44
Nederlands	45
Ondernemen	46
Wiskunde	47

Keuzevak: 3D Vormgeving	49
Keuzevak: Fotografie	50
Keuzevak: Groene vormgeving & Styling	51
Keuzevak: Keukenspecialisatie	52
Keuzevak: Modetechniek	53
Keuzevak: Presentatie & Styling	54
Keuzevak: Robotica	55
Keuzevak: Uiterlijke verzorging	56
Keuzevak: Webshop.....	57
Bijlagen	58
Bijlage 1: Toegestane hulpmiddelen	59
1. WAT IS ANDERS IN 2023?.....	59
2. TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2023.....	59
Bijlagen	60
Bijlage 1: Toegestane hulpmiddelen	60
1. WAT IS ANDERS IN 2023?.....	60
2. TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2023.....	60
3. TOELICHTING	61
4. AANVULLENDE OPMERKINGEN	63

Inleiding

Vanaf de derde klas start je al met je vmbo examens. Daarom gelden er vanaf het derde leerjaar voor het vmbo nieuwe regels. Deze regels worden uitgelegd in het examenreglement. In dit boek vind je de algemene regels die de komende twee jaar gelden en voor alle vakken het programma van toetsing en afsluiting (PTA). Het PTA is een overzicht van alle afsluitende toetsen en uit te voeren handelingsdelen. Jouw mentor zal dit met je bespreken zodat je goed weet waar je aan toe bent voor de komende twee jaar en aan welke regels je je moet houden.

In het derde leerjaar worden de vakken KCKV, maatschappijleer en twee beroepsgerichte keuzemodules afgesloten. Als je voor KCKV geen voldoende eindcijfer behaalt aan het einde van de derde klas, kun je niet slagen voor het examen. Voor het vak maatschappijleer doe je dit jaar al examen. Dit vak is bijzonder, want het wordt niet afgesloten door een landelijk examen. Het eindcijfer dat je dit jaar haalt, telt volgend jaar wel mee voor je zak/slaag-regeling. Dit cijfer kan daardoor gebruikt worden als compensatiepunt op je eindlijst.

Belangrijk om te weten is dat het schoolexamen (SE) op het Rotterdam Designcollege bestaat uit 4 cijfers die je in klas 3 haalt tijdens de schoolexamenweken. Op basis van het gemiddelde van deze cijfers wordt bepaald of je over gaat naar klas 4. Indien je bevorderd bent telt het eindcijfer van klas 3 mee als 1 cijfer. Je schoolexamencijfer wordt daarna bepaald door je eindgemiddelde klas 3 plus de 3 cijfers die je tijdens de schoolexamens haalt gedeeld door 4. Je cijfers van de derde klas tellen dus al voor 25% mee van je eindcijfer. De cijfers die je in de vierde klas haalt tellen dan voor 75% mee.

Om alvast te wennen aan de examens die je volgend jaar moet gaan maken, heb je dit schooljaar vier periodes waarin een schoolexamen wordt afgenomen. Wat heel belangrijk is om te weten, is dat je ieder halfjaar maximaal 2 schoolexamens mag herkansen. Daarvoor moet je je inschrijven.

Je zit nu in de derde klas en daarmee heb je laten zien dat je het niveau goed aankunt. Wij, de school, verwachten dus ook van je dat je dit jaar heel erg je best gaat doen en dat je over gaat naar klas 4. Heb je nog ergens vragen over, dan kan je altijd bij je mentor, bij de decanen mevrouw Kilic en meneer Manz, bij de teamleider de heer de Kluijver of bij de examensecretarissen mevrouw de Groot en mevrouw Amran.

Succes het komende jaar en zorg ook voor een beetje plezier!

Mevrouw de Groot en Mevrouw Amran
Examensecretarissen

Belangrijke informatie

1. Voor alle examenjaren (leerjaar 3 & 4) is het examenreglement van toepassing. Een exemplaar hiervan ligt ter inzage bij het examensecretariaat.
2. De examenperiode bestaat in totaal uit 7 periodes en het centraal eindexamen.
3. In dit boekje vind je voor ieder vak het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).

Schoolexamenweken

In klas drie vinden er vier schoolexamenweken plaats en in klas vier vinden er drie schoolexamenweken plaats. Tijdens deze weken wordt een periode afgesloten met een schoolexamen. Het doel van deze weken is om leerlingen goed voor te bereiden op wat ze kunnen verwachten tijdens het examen.

De schoolexamenweken vinden dit jaar op onderstaande momenten plaats:

Schoolexamenweek 1 - 30 oktober tot 5 november 2023

Schoolexamenweek 2 - 15 januari tot 19 januari 2024

Schoolexamenweek 3 - 22 maart tot 28 maart 2024

Schoolexamenweek 4 - 12 juni tot 19 juni 2024

Schoolexamenweek 5 - november 2025

Schoolexamenweek 6 - januari 2025

Schoolexamenweek 7 - maart 2025

Examendossier

In het examendossier komt een overzicht van alle onderdelen die je in de derde en vierde klas hebt afgerond voor een beoordeling of cijfer. LET OP! Met een incompleet examendossier krijg je géén toegang tot het eindexamen. Zonder eindexamen kan je geen diploma krijgen. Wat betekent dit in de praktijk? Voor alle vakken moet je voor ieder handelingsdeel en/of toets een beoordeling of cijfer hebben gekregen in alle periodes van de examenperiode (periode 1 t/m 7).

Maatwerk

- In leerjaar 3 en 4 wordt geen mogelijkheid geboden om schoolexamens op een hoger niveau af te leggen.
- Er wordt binnen het Rotterdam Designcollege geen versneltraject aangeboden om eerder dan het aangegeven schooljaar (eind)examen te doen.

Gemaakt werk

- De docent stelt de leerling binnen tien werkdagen op de hoogte van het resultaat van het gemaakte werk via de cijferpublicatie in magister.
- De leerling heeft recht op inzage van al het werk dat meetelt bij de bepaling van het periodecijfer.

Handelingsdelen

- In het PTA zijn naast schoolexamens ook handelingsdelen opgenomen. De beoordeling van een handelingsdeel is O-V-G. (onvoldoende, voldoende, goed). Al deze handelingsdelen moeten met een V of G worden afgerond om mee te mogen doen met het eindexamen.
- Je kunt niet bevorderd worden naar de vierde klas, als je 1 of meerdere hiaten hebt in jouw examendossier. Met hiaat bedoelen wij o.a.: ontbrekende cijfers en/of onvoldoende handelingsdelen.
- Per vak moet er tijdens de eerste lesweek van de schoolexamenperiode informatie over de inhoud en uitvoering van een handelingsdeel verstrekt worden aan de leerling.
- De eisen van een handelingsdeel worden tijdens de eerste lesweek van de schoolexamenperiode duidelijk uitgelegd aan de leerling.
- De deadline voor het inleveren en/of uitvoeren van een handelingsdeel is de laatste lesdag van de schoolexamenperiode voorafgaand aan de schoolexamenweek.

Maatschappijleer

- Het vak Maatschappijleer neemt een bijzondere positie in. Het afgeronde eindcijfer voor Maatschappijleer na klas 3 is ook na klas 4 het eindcijfer en telt net zo zwaar mee als de vakken waarin volgend schooljaar nog een centraal examen moet worden afgelegd.
- Maatschappijleer telt ook volledig mee als het gaat om compensatiepunten, zoals vermeld in de slaag/zakregeling.

LOB

Binnen ons onderwijsbeleid hebben we nauwgezet gewerkt aan de naadloze integratie van loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) in ons Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA), onder andere door LOB-elementen in de reguliere lessen en keuzevakken te verweven. Deze aanpak stelt onze leerlingen in staat om niet alleen academische kennis en vaardigheden te verwerven, maar ook om hun persoonlijke interesses, talenten en carrièredoelen te ontwikkelen en te ondersteunen in de context van hun opleiding.

KCKV / Lichamelijke opvoeding

- Er wordt uitsluitend met handelingsdelen gewerkt. Als je eind klas 3 een onvoldoende staat bij één of meerdere handelingsdelen voor KCKV/LO, moet er per onvoldoende een vervangende opdracht gedaan worden waarmee de leerling in staat wordt gesteld het schooljaar toch met een voldoende af te sluiten. Indien dit niet gebeurt kan de leerling niet bevorderd worden naar klas 4.
- KCKV/LO moet met een voldoende worden afgesloten, anders mag aan het eind van de vierde klas geen diploma worden uitgereikt.

Rekentoets

- De leerlingen die geen wiskunde volgen moeten verplicht een apart schoolexamen rekenen afleggen.
- Het cijfer voor rekenen wordt op een aparte cijferlijst vermeld en wordt niet meegenomen in de zak slaag regeling.
- Indien leerlingen die geen wiskunde volgen geen schoolexamen rekenen hebben afgelegd, kan er geen diploma uitgereikt worden.

Profielwerkstuk

- Leerlingen die examen af gaan leggen in de leerwegen GL en TL moeten een profielwerkstuk maken. In artikel 4 van het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 is geregeld dat het profielwerkstuk betrekking moet hebben op het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
- Het profielwerkstuk is onderdeel van het schoolexamen en moet voldoende zijn afgerond voor de start van het eerste tijdvak.
- De exacte eisen waaraan het profielwerkstuk op het RDC moet voldoen zijn te verkrijgen bij de desbetreffende docent van het vak Ondernemen. Bij aanvang van het vak Ondernemen in het derde leerjaar worden alle leerlingen die dit betreft geïnformeerd over de aard en de omvang van het profielwerkstuk.
- In het derde leerjaar wordt het profielwerkstuk gepresenteerd Het werkstuk zal in combinatie met de presentatie beoordeeld worden.

Regels voor examenklassen

Inhalen van gemiste examens

- Alleen leerlingen die tijdens een schoolexamenweek voor 08.30 uur door hun **ouders/ verzorgers** telefonisch zijn ziekgemeld bij de administratie van de school, komen in aanmerking voor het inhalen van schoolexamens die ze tijdens hun afwezigheid gemist hebben.
- Leerlingen die ongeoorloofd afwezig waren tijdens een schoolexamen, worden automatisch doorverwezen naar de herkansing.
- De leerling die één of meerdere gemiste schoolexamens mag inhalen, haalt dit op een door de school bepaald inhaalmoment in. Dit moment wordt altijd door het examensecretariaat bepaald.

Ziek worden tijdens een toets

- Mocht een leerling ziek worden tijdens een toets, dan is het aan de directie om te bepalen of er een extra herkansing mag worden aangeboden.

Herkansingen

- Een leerling heeft recht per halfjaar 2 schoolexamens te herkansen. Deze kunnen via een digitaal aanvraagformulier, nadat de cijfers ingevoerd zijn, aangevraagd worden. Dit formulier moet voor de aangegeven deadline worden ingeleveren, niet ingeleverd betekent geen herkansing.
- Informatie over de inschrijving voor herkansingen wordt door het examensecretariaat verstrekt aan het einde van de schoolexamenweek.
- De herkansingen worden tweejaarlijks afgenomen in dezelfde vorm en tijd zoals aangegeven bij het betreffende schoolexamen in het PTA.
- Indien herkanst wordt telt het hoogst behaalde cijfer. Het behaalde cijfer kan dus nooit lager worden dan de eerste kans.
- Mist een leerling het herkansingsmoment, dan kan de directie/examencommissie, in uitzondering, een extra herkansing toekennen.
- In de is jaarplanner voor alle vakken een gezamenlijk herkansingsmoment opgenomen.

Bezwaar maken

Als een ouder bezwaar wil maken over een toets, normering of beoordeling, dan kan dit schriftelijk bij de examencommissie .

Rapportage aan ouders

De voortgang van leerlingen wordt er tijdens de LOM-gesprekken met de mentor besproken. In Magister is de voortgang van de leerlingen ten alle tijden te volgen.

Examenreglement 2023 – 2025

Inleiding

Dit eindexamenreglement, samen met het bijbehorende Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA), bevat alle regels en bepalingen welke betrekking hebben op het eindexamen.

Onder eindexamen wordt verstaan de combinatie van schoolexamen (SE) en centraal examen (CE). Voor een aantal vakken beperkt het eindexamen zich tot een schoolexamen.

In dit reglement zijn bepalingen verwerkt uit het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 V.W.O.-H.A.V.O.- M.A.V.O.-L.B.O..

De tekst van dit besluit is te downloaden via www.overheid.nl – wetgeving. Op de school is genoemd besluit voor belanghebbenden ter inzage. Het examenreglement en het PTA zullen elk schooljaar voor 1 oktober aan de Inspectie van het Onderwijs worden toegezonden.

Het examenreglement en het PTA zullen elk schooljaar voor 1 oktober aan de kandidaten worden verstrekt.

BEGRIPPENLIJST

- Bevoegd gezag: bestuur waar de school onder valt
- CE: centraal examen
- Corrector van het eindexamen: examinerator die het gemaakte werk in zijn vak volgens de beoordelingsnormen beoordeelt en deze beoordeling volgens de geldende regels uitdrukt in een score
- Directeur: directeur van een school
- Examensecretaris: door de directeur aangewezen lid van het personeel belast met uitvoering van en toezicht op de examens, conform het gestelde in dit reglement
- Examinerator: docent die belast is met het afnemen van het examen in zijn vak.
- Kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot een eindexamen wordt toegelaten
- SE: schoolexamen
- Toetsen: alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het examen.
- Examendossier: wordt opgebouwd uit alle onderdelen van het schoolexamen, ook voor die vakken die hetzij niet centraal worden geëxamineerd, hetzij reeds in het derde jaar worden afgesloten
- Programma van Toetsing en Afsluiting: hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze, waarop getoetst wordt, alsmede de weging van het resultaat

EXAMENREGLEMENT voor Rotterdam Designcollege

Het bestuur van de Stichting voor Interconfessioneel en Algemeen Bijzonder voortgezet onderwijs (LMC voortgezet onderwijs), optredend als bevoegd gezag van de school Rotterdam Designcollege uitvoering gevend aan het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 V.W.O.-H.A.V.O.-M.A.V.O.-L.B.O. bepaalt dat tijdens de Tweede Fase / bovenbouw mavo/vmbo aan de leerlingen van de school de gelegenheid wordt geboden eindexamen vwo/havo/mavo/vmbo af te leggen in de vakken, zoals die genoemd staan in het jaarlijks vast te stellen Programma van Toetsing en Afsluiting dat eveneens jaarlijks voor 1 oktober aan deze leerlingen wordt verstrekt. Het is voor de leerlingen verplicht de in het PTA opgenomen toetsen af te leggen; **en besluit** dat met ingang van 1 oktober 2016 het reglement van het eindexamen vwo/havo/mavo/vmbo wordt vastgesteld als volgt:

Deel 1: Het schoolexamen

Artikel 1.1 Positiebepaling van het Examenreglement

1. Mocht dit reglement in enig opzicht in strijd blijken met het in de preambule genoemde WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, dan prevaleert het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
2. In alle gevallen waarin het in de preambule genoemde WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 of dit Examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

Artikel 1.2 Inhoud van het schoolexamen

1. Het SE bestaat uit een examendossier. Dit is het geheel van de onderdelen van het SE, gedocumenteerd in de vorm van een uitgebreide lijst van cijfermatige en andersoortige beoordelingen.
2. Het eindgemiddelde van klas drie telt mee als 1 cijfer in klas 4. In klas 4 worden 3 cijfers behaald. Deze cijfers bij elkaar opgeteld, gedeeld door 4 is het SE cijfer $[(SE3+P5+P6+P7)/4=SE]$.
3. Het SE omvat tevens een profiel/sectorwerkstuk (*bij havo en vwo / bij vmbo gl en tl*) en een praktische opdracht.
4. Het examendossier kan bestaan uit:
 - a. Mondeling toetsen
 - b. Schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen
 - c. Werkstukken
 - d. Handelingsopdrachten
 - e. Vaardigheden
5. Voor kandidaten in de kader- en basisberoepsgerichte leerweg wordt het profielwerkstuk vervangen door één of meer praktische opdrachten.

Artikel 1.3 Perioden van het schoolexamen

1. Het SE wordt in klas 3 en 4 afgenomen in zeven perioden waarvan de data ruim van te voren bekend worden gemaakt.
2. Elke periode kan met enkele dagen uitgebreid worden i.v.m. rooster technische en/of onvoorziene omstandigheden. Ook kunnen toetsen buiten de SE-perioden worden afgenomen. Dergelijke afwijkingen worden in het Programma van Toetsing en Afsluiting vermeld bij de programma's voor het SE van de betrokken vakken.
3. In het Programma van Toetsing en Afsluiting wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma deel uitmaken van het SE, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het SE, de wijze waarop het SE plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het SE voor een kandidaat tot stand komt.
4. Het schoolexamen begint in het voorlaatste leerjaar van de opleiding met de opbouw van het examendossier.

5. Het schoolexamen eindigt tenminste 10 kalenderdagen voor aanvang van het eerste tijdvak.
6. Indien een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de directeur, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden zowel voor de eerste als voor de tweede periode en hij het schriftelijke examen zal afleggen ten overstaan van de staatscommissie, moet het schoolonderzoek tenminste 4 weken voor de aanvang van dit examen zijn afgesloten.

Artikel 1.4 Gang van zaken bij het schoolexamen

1. Bij de inzage van materiaal voor schriftelijke SE-toetsen is, indien wenselijk, tenminste één surveillant aanwezig.
2. Bij mondelinge SE-toetsen zijn naast de examinerator een of meer docenten aanwezig of de toets wordt op band opgenomen.
3. SE-practica vinden plaats onder toezicht van de examinerator.
4. De kandidaten dienen tenminste 5 minuten voor aanvang van een SE-sessie in de examenruimte aanwezig te zijn.
5. Kandidaten mogen geen jassen, tassen, communicatieapparatuur, beeld- en geluidsdragers, smartwatches en dergelijke meenemen in de examenruimte.
6. Kandidaten die te laat komen, mogen tot uiterlijk een halfuur na de aanvang van een SE-sessie in de examenruimte worden toegelaten. Zodra in de examenruimte is begonnen met het uitdelen van de opgaven worden de kandidaten die te laat zijn niet meer toegelaten tot deze ruimte. Nadat een halfuur verstreken is sinds het officiële tijdstip van aanvang, zoals vermeld in het SE-toets rooster, worden de laatkomers als groep toegelaten tot de examenruimte. Een uitzondering op deze regel vormen de luistertoetsen van de taalvakken en mondelinge toetsen. Na het begin van een luistertoets, worden geen kandidaten meer tot de examenruimte toegelaten. Een kandidaat die te laat is, wordt verwezen naar een herkansing (art.1.7). Na het begin van de tijd die voor een mondelinge toets was ingeroosterd, wordt ook deze kandidaat verwezen naar een herkansing conform artikel 1.7.
7. Bij SE-sessies anders dan mondelinge/luistertoetsen mogen kandidaten de examenruimte een halfuur na aanvang van de sessie verlaten. De kandidaten mogen de examenruimte vroegtijdig verlaten tot 10 minuten voor de beëindiging van de sessie.
8. Kandidaten mogen niet zonder toestemming van de surveillant zich buiten de examen- of inzageruimte begeven.
9. Het werk wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Alleen door de school gewaarmerkt papier mag als kladpapier worden gebruikt.
10. Het werk wordt geschreven in inkt. Het gebruik van correctiemiddelen is in geen enkel geval toegestaan. Het gebruik van potlood is slechts toegestaan bij het maken van tekeningen, diagrammen en grafieken. Het schrijven met potlood kan leiden tot afkeuring van het examen. Voor correctie van potlood mag gebruik gemaakt worden van vlakgum.
11. De kandidaat plaatst op het SE-werk zijn volledige naam (voornaam- en achternaam) en examennummer, vak en datum.
12. Omtrent de opgaven van het SE worden geen mededelingen of inlichtingen aan de kandidaten verstrekt door anderen dan de examinerator.

13. Op het werk geeft de kandidaat aan hoeveel bladen er worden ingeleverd. Tevens voorziet hij elk blad van een nummer.
14. Door het inleveren van het werk geeft de kandidaat aan de SE-toets te hebben beëindigd. Heeft hij een deel van de opgaven over het hoofd gezien, dan kan hij er geen aanspraak op maken deze of soortgelijke opgaven later opnieuw voorgelegd te krijgen.
15. Het is de kandidaten niet geoorloofd op enigerlei wijze de voorgelegde toets vragen en de antwoorden daarop buiten de examenruimte te brengen voordat de sessie is beëindigd doordat de laatste kandidaat het werk heeft ingeleverd.

Artikel 1.5 Hulpmiddelen

1. Overzichten van hulpmiddelen die bij het SE gebruikt mogen of moeten worden, zijn opgenomen in het examenreglement, of worden tijdig voor de desbetreffende zittingen aan de kandidaten medegedeeld.
2. Het is de kandidaten niet toegestaan boeken of andere dan de in lid 1 bedoelde hulpmiddelen mee te nemen in de examenruimte. In bijlage 1 is een lijst van standaard toegestane hulpmiddelen tijdens het examen opgenomen. Het meenemen van niet toegestane hulpmiddelen kan leiden tot het ongeldig verklaren van het examen.

Artikel 1.6 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen, dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling, aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen. Voorbeelden van calamiteiten kunnen zijn telefoon in de zaal, te laat komen zonder reden, spieken, overlast veroorzaken etc. Voorafgaand aan het eventueel nemen van maatregelen bespreekt de directeur dit met de kandidaat en met de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is. Indien de directeur een beslissing neemt die niet specifiek benoemd wordt in het examenreglement, dient dit gemeld te worden bij de inspectie.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
3. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Inspectie van het Onderwijs, alsmede aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs. Het

beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed verlengd heeft met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het schoolexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de Inspectie van het Onderwijs.

5. De samenstelling van de Commissie van Beroep wordt door het bestuur vastgesteld en is op de school desgewenst voor belanghebbenden ter inzage. De Commissie van Beroep bestaat uit drie directeurs. Van de Commissie van Beroep mag de directeur van de school geen deel uitmaken.
6. Het adres van de Commissie van Beroep luidt: Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs
Postbus 25015, 3001 HA Rotterdam

Artikel 1.7 Ziekte en verzuim

1. Indien een kandidaat zonder geldige reden te laat bij een toets verschijnt, kan uiterlijk tot een halfuur na het tijdstip van de toets tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
2. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets bij te wonen, moet dit schriftelijk voor of telefonisch op de dag van de toets door de ouders/verzorgers voor 08.30 gemeld worden via de receptie.
3. Zodra een kandidaat die door ziekte een toets heeft verzuimd weer op school komt, dient hij een verklaring ondertekend door zijn ouders/verzorgers omtrent zijn verzuim in te leveren bij de receptie.
4. Een kandidaat die in gebreke blijft de in de 1.7.3 genoemde verklaring in te leveren, wordt geacht niet-reglementair afwezig te zijn.
5. Indien een kandidaat op grond van niet-reglementair afwezigheid een toets niet heeft afgelegd neemt de directeur maatregelen, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, dit kan zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien een toets van het schoolexamen niet is afgelegd op grond van onreglementaire afwezigheid treedt artikel 1.12 in werking.
6. Indien dit leidt tot een onrechtvaardige behandeling behoudt de directeur, gehoord de examensecretaris, zich het recht voor anders te besluiten. Een aldus ingehaalde toets kan later niet meer worden herkanst. De leerling moet

telefonisch bericht van verhindering geven aan de directeur. Indien telefonisch en/of schriftelijk bericht niet wordt ontvangen, wordt dit gezien als ongeoorloofd verzuim. Bij ongeoorloofd verzuim is sprake van een onregelmatigheid, zie artikel 1.6.

Artikel 1.8 Fraude

Fraude is een onregelmatigheid conform artikel 5 van het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De directeur kan maatregelen nemen zoals opgenomen in artikel 1.6. In geval vermoed wordt dat een kandidaat zich aan fraude schuldig gemaakt zou kunnen hebben tijdens een centraal examen, wordt het protocol fraude toegepast en kan leiden tot het ongeldig verklaren van het examen.

Het gebruik van enige vorm van kunstmatige intelligentie, inclusief AI-tools, is ten strengste verboden tijdens dit examen om de evaluatie van individuele kennis en vaardigheden te waarborgen.

Artikel 1.9 Inleverdata

Inleverdata, genoemd in het Programma van Toetsing en Afsluiting, zijn bindend. Als een kandidaat een dergelijke datum overschrijdt, wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid en treedt artikel 1.6 in werking.

Artikel 1.10 Cijferberekening

1. Voor de beoordeling van de toetsen van het schoolexamen gebruikt de examiner de cijfers 1 t/m 10 en eventueel met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
2. De handelingsdelen wordt niet met een cijfer beoordeeld, maar met de beoordeling onvoldoende, voldoende of goed. Indien naar het oordeel van de examiner deze opdracht niet met een voldoende of goed beoordeeld kan worden, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld alsnog één van deze beoordelingen te scoren.
3. Indien een kandidaat in een (onderdeel van een) vak of programma door twee of meer leraren is geëxamineerd bepalen deze leraren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen cijfer. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordeling door ieder van hen.
4. Voor ieder vak worden in het SE door de examiner twee of meer cijfers toegekend. Vooraf maakt de examiner in het Programma van Toetsing en Afsluiting de gewichtsverhouding van deze cijfers bekend. Voor elk vak ontstaat zo een eindcijfer dat eventueel het gewogen gemiddelde van de samenstellende onderdelen is. Als het eindcijfer twee cijfers achter de komma heeft, dan wordt het, indien het tweede cijfer achter de komma een 5 of hoger is naar boven afgerond tot een cijfer met één decimaal.

Artikel 1.11 Vaststelling en bekendmaking van de resultaten

Toegekende SE-beoordelingen worden door de examinator zo spoedig mogelijk na afloop van een SE-onderdeel schriftelijk aan de kandidaten medegedeeld. De behaalde cijfers worden in het examendossier genoteerd. Genoemde beoordelingen kunnen zowel cijfermatig als niet cijfermatig zijn. Voor niet cijfermatige beoordelingen bestaat de keuze uit "voldoende" of "goed" of "onvoldoende". De eindcijfers van het SE worden door of namens de examensecretaris schriftelijk aan de kandidaten medegedeeld vóór het begin van het centraal examen. Schriftelijke rapportering aan de kandidaten en hun ouders betreffende de beoordelingen van het schoolexamencijfer geschiedt periodiek.

Artikel 1.12 Herkansingen en herexamens

1. In geval van reglementaire absentie en in bijzondere gevallen kan een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen worden ingehaald een door de school bepaald inhaalmoment.
2. In geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.
3. Ieder halfjaar mogen 2 schoolexamens worden herkanst.
4. Uitzonderingen worden per geval bekeken door de examencommissie.

Artikel 1.13 Inzage examenwerk

1. Uitsluitend na verkregen toestemming van de examensecretaris van de school kan aan een kandidaat inzage gegeven worden van het door hem gemaakte schriftelijke schoolexamenwerk. De betrokken examinator is bij die inzage aanwezig.
2. Zo spoedig mogelijk na het verstrijken van een schooljaar wordt een SE-cijferlijst aan de kandidaten voorgelegd. Na ondertekening voor akkoord van deze SE-cijferlijst door de kandidaat is de school gerechtigd al het tot dan toe gemaakte schoolexamenwerk te vernietigen, tenzij een beroep is gedaan op artikel 1.12.3. Het door de kandidaten gedurende een schooljaar gemaakte schoolexamenwerk wordt tenminste tot twee weken na de aanvang van het volgende schooljaar bewaard door de directeur.

Na ondertekening van de SE-cijferlijst kunnen werkstukken, scripties en dergelijke door de auteurs worden opgevraagd. Twee weken na aanvang van het nieuwe schooljaar is de school gerechtigd scripties, werkstukken e.d. onaangekondigd te vernietigen.

Artikel 1.14 Afwijkende vorm van examineren

1. De directeur kan (conform artikel 55 van het examenbesluit) toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het schoolexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie van het Onderwijs.

2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, een verlenging van de duur van de toets van het schoolexamen met ten hoogste 30 minuten en het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal toestaan.

Artikel 1.15 Overige bepalingen

1. De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd, voor het voorlaatste tot het laatste jaar.
2. De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste jaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen.
3. Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat laatste leerjaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de directeur een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.

Deel 2: Het Centraal Eindexamen

Artikel 2.1 Positiebepaling van het Examenreglement

1. Mocht dit reglement in enig opzicht in strijd blijken met het in de preambule genoemde WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, dan prevaleert het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

2. In alle gevallen waarin het in de preambule genoemde WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 of dit Examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

Artikel 2.2 Tijdvakken van het centraal examen

Het CE kent drie tijdvakken. Het tweede en derde tijdvak dienen voor het inhalen van gemiste examenonderdelen van het eerste tijdvak (art.2.7) of voor het doen van herkansingen (art.2.11). In het derde tijdvak kunnen slechts examens worden afgenomen door de staatsexamencommissie.

Artikel 2.3 Inschrijving voor het examen

Voor 1 oktober van het cursusjaar waarin het CE plaatsvindt, bepalen de kandidaten in welke (keuze)vakken zij examen wensen af te leggen.

Artikel 2.4 Gang van zaken bij het centraal examen

1. Bij CE-sessies zijn er altijd 2 surveillant in de examenruimte aanwezig.
2. De kandidaten dienen tenminste 15 minuten voor aanvang van een CE-sessie in de examenruimte aanwezig te zijn.
3. De kandidaten mogen geen jassen, tassen, communicatieapparatuur, beeld- en geluidsdragers, smartwatches en dergelijke meenemen in de examenruimte.
4. Kandidaten die te laat komen, mogen tot uiterlijk een half uur na de aanvang van een CE-sessie in de examenruimte worden toegelaten.
5. Bij CE-sessies mogen kandidaten de examenruimte een halfuur na aanvang van de sessie vroegtijdig verlaten. De kandidaten mogen de examenruimte verlaten tot een kwartier voor de beëindiging van de sessie.
6. Het is de kandidaten niet geoorloofd zich zonder toestemming van de surveillant buiten de examenruimte te begeven.
7. Het werk wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Alleen door de school gewaarmerkt papier mag als kladpapier worden gebruikt.
8. Het werk wordt geschreven in inkt. Het gebruik van correctiemiddelen is in geen enkel geval toegestaan. Het gebruik van potlood is slechts toegestaan bij het maken van tekeningen, diagrammen en grafieken. Voor correctie van potlood mag gebruik gemaakt worden van vlakgum.

9. De kandidaat plaatst op het CE-werk zijn naam (voor- en achternaam) en examenummer, vak en datum.
10. Omtrent de opgaven van het CE worden geen mededelingen of inlichtingen van welke aard of door wie ook aan de kandidaten verstrekt.
11. Door het inleveren van het werk geeft de kandidaat aan de CE-toets te hebben beëindigd. Op het werk geeft de kandidaat aan hoeveel bladen er worden ingeleverd. Tevens voorziet hij elk blad van een nummer.
12. Het is de kandidaten niet geoorloofd op enigerlei wijze de voorgelegde vragen en de antwoorden daarop buiten de examenruimte te brengen voordat de sessie is beëindigd doordat de laatste kandidaat het werk heeft ingeleverd.
13. de school examineert de kandidaten in de basis- en kader beroepsgerichte leerweg te digitaal. Het digitaal examen heeft betrekking op de zogeheten AVO – vakken

Artikel 2.5 Gang van zaken digitaal examen

1. In tegenstelling tot papieren CSE's staan de opgaven na afloop niet ter beschikking van de kandidaat.
2. Bij het verlaten van de examenzaal mogen geen examendocumenten, zoals kladpapier, worden meegenomen.
3. De directeur bepaalt het moment en wijze van herkansing. De kandidaat behoudt zijn recht op herkansing uit te oefenen als zijn definitieve CE-cijfers bekend zijn. Bij het aanbieden van de afnametijdstippen voor herkansingen houdt de school hier rekening mee.
4. Indien de kandidaat bij een zitting met wettig reden afwezig was, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald.
5. Indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakte en niet wordt beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen hebben dan het recht om het examen opnieuw te maken.

Artikel 2.6 Hulpmiddelen

1. Overzichten van hulpmiddelen die bij het CE gebruikt mogen of moeten worden, worden opgenomen in het examenreglement, dan wel tijdig voor de desbetreffende examensessies aan de kandidaten meegedeeld.
2. Het is de kandidaten niet toegestaan boeken of andere dan de in lid 1 bedoelde hulpmiddelen met zich mede te nemen in het examenlokaal.

Artikel 2.7 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het centraal examen, dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling, aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen. Voorafgaand aan het eventueel nemen van maatregelen bespreekt de directeur dit met de kandidaat en met de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.

2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets van het centraal examen,
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het centraal examen,

- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het centraal examen,

- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

3. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Inspectie van het Onderwijs, alsmede aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.

4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed verlengd heeft met ten hoogste twee weken. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de Inspectie van het Onderwijs.

5. De samenstelling van de Commissie van Beroep wordt door het bestuur vastgesteld en is op de school desgewenst voor belanghebbenden ter inzage. De Commissie van Beroep bestaat uit drie directeuren. Van de Commissie van Beroep mag de directeur van de school geen deel uitmaken.

6. Het adres van de Commissie van Beroep luidt:

Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs
Postbus 25015

3001 HA Rotterdam

Artikel 2.8 Ziekte en verzuim

1. Wanneer een kandidaat om gezondheids- en/of andere dringende redenen niet aan het CE kan deelnemen, moet dit onmiddellijk - in ieder geval vóór de aanvang van dat examenonderdeel - telefonisch bericht worden aan de directeur. Dit bericht moet binnen een week schriftelijk bevestigd worden door ouders of verzorgers van de leerling. Indien telefonisch en/of schriftelijk bericht niet wordt ontvangen, wordt dit gezien als ongeoorloofd verzuim.
2. De kandidaat die om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, niet in staat is het SE voor één of meer vakken tijdig af te ronden, wordt voor het CE in die vakken verwezen naar het tweede en eventueel naar het derde tijdvak.
3. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer onderdelen van het CE van het eerste tijdvak van het CE tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak van het CE de gelegenheid gegeven het CE te voltooien. Bij deze gelegenheid kunnen ten hoogste twee toetsen worden afgelegd.
4. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak van het CE evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het CE in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak van het CE ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.

Artikel 2.9 Toelating tot het centraal examen

1. Aan het CE mag pas worden deelgenomen nadat het SE is afgerond. Dit betekent dat de in het PTA beschreven onderdelen die becijferd dienen te worden van een cijfer zijn voorzien en dat de onderdelen van het handelingsdeel de kwalificatie voldoende moeten zijn. De Inspectie van het Onderwijs hanteert een uiterste datum waarop scholen de SE-cijfers van de kandidaten voor het CE moeten hebben opgegeven.

Na het verstrijken van deze datum zijn kandidaten (m.u.v. de kandidaten genoemd in artikel 2.7 lid 2) die het SE nog niet hebben afgerond niet meer toelaatbaar voor het CE.

Artikel 2.10 Cijferberekening

1. De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg de score voor het CE vast. Daarbij gebruiken zij de officiële (door de landelijke examencommissie vastgestelde) scoreschaal. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt de score bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de door ieder van hen voorgestelde scores, naar boven afgerond op een geheel getal.
2. Na ontvangst van de door de landelijke examencommissie vastgestelde omzettingstabel van score naar cijfer wordt door de examensecretaris de voor een vak vastgestelde score omgezet in een cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10 of de tussenliggende getallen met één decimaal.
3. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel getal uit de reeks 1 tot en met 10. De examensecretaris bepaalt het eindcijfer voor een

vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het SE en het cijfer voor het CE. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond, in beide gevallen tot een geheel cijfer.

4. Indien in een vak geen CE wordt afgenomen, wordt het in lid 1 genoemde SE-eindcijfer afgerond op een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

5. Voor de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte en Gemengde leerweg geldt dat het eindcijfer van het examen in gelijke mate wordt bepaald door het eindcijfer van het schoolexamen en het cijfer van het centraal examen ($1 \times \text{SE} + 1 \times \text{CE}$) : 2

6. het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een heel cijfer uit de reeks 1 t/m 10.

7. Indien het volgens 2.9.6 berekende eindcijfer niet een geheel getal is, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of minder is, naar beneden afgerond, en indien dit 5 of meer is, naar boven afgerond.

Artikel 2.11 Vaststelling en bekendmaking van resultaten en uitslag

1. Aan de kandidaten wordt van geen enkel onderdeel van het CE het cijfer medegedeeld voordat de officiële examenuitslag is bepaald en aan de kandidaten is overgebracht.

2. De kandidaat is geslaagd indien hij: onderwijssoort VMBO KBL en GL

a:) voor al de vakken van het Centraal examen een gemiddelde score heeft behaald van 5,5 of hoger

b:) voor de rekentoets als eindcijfer een 5 of hoger heeft gehaald behalve voor onderwijssoort VMBO BBL

c:) voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer een 5 of hoger heeft gehaald

d:) voor ten hoogste een van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of

e:) voor ten hoogste een van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige vakken een 6 of hoger waarvan tenminste een 7 of hoger, of

f:) voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste een 7 of hoger

g:) geen eindcijfer is een 3 of lager (let op! Dit geldt ook voor keuzevakken!)

3. In aanvulling op het tweede lid geldt dat het profielwerkstuk en de deelvakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, moeten zijn beoordeeld als "voldoende" of "goed".

4. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de examensecretaris een of meer eindcijfers van de vakken niet bij het bepalen van de definitieve einduitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

5. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en niet voldoet aan de voorwaarden hierboven genoemd, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing, bedoeld in art. 2.11 van dit examenreglement.

6. Zodra de uitslag van het CE is vastgesteld, deelt de directeur die aan iedere kandidaat mee. De directeur wijst de kandidaten op de bepalingen van het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 inzake herkansingen.

Artikel 2.12 Herkansingen en herexamens

De kandidaat, geslaagd of gezakt, heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan de herkansing van het centraal examen in één vak of programma dat deel uitmaakt van het centraal examen en bij de bepaling van de uitslag is betrokken, met dien verstande dat indien het betreft het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het v.m.b.o. , dit recht eveneens bestaat voor het praktische gedeelte van het centraal examen in een beroepsgericht programma. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.

1. De kandidaat heeft het recht in het tweede tijdvak van het CE deel te nemen aan de herkansing van het CE in één vak. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het CE.

De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur.

2. Door het vragen van een herkansing voor het CE wordt de uitslag van het examen een voorlopige uitslag.

3. Nadat het resultaat van de herkansing bekend is geworden, wordt de uitslag definitief vastgesteld en aan de kandidaat medegedeeld.

Artikel 2.13 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:

- a. de cijfers voor het SE en de cijfers voor het CE;
- b. het vak (de vakken) en het onderwerp of de titel van het profiel/sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
- c. de beoordeling van de deelvakken CKV en LO en van de maatschappelijke stage;
- d. de eindcijfers voor de examenvakken;
- e. de uitslag van het examen.

2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit waarop het profiel/sector is (de profielen zijn) vermeld dat (die) bij de uitslag is (zijn) betrokken.

3. Indien de kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die samen tenminste een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.

Artikel 2.14 Inzage examenwerk

Het CE- & SE-werk van de kandidaten wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbende. Deze inzage kan uitsluitend geschieden in tegenwoordigheid van de examensecretaris of van een door hem aangewezen docent. Na het verstrijken van deze termijn wordt het gemaakte werk onaangekondigd vernietigd.

Artikel 2.15 Afwijkende vorm van examineren

1. De directeur kan volgens de voorschriften opgenomen in artikel 55 van het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 V.W.O.-H.A.V.O.-M.A.V.O.-L.B.O toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het CE gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het CE zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie van het Onderwijs.

2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, een verlenging van de duur van het CE-onderdeel met ten hoogste 30 minuten en het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal toestaan.

3. Het bevoegd gezag kan, na overleg met de Inspectie van het Onderwijs, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien

van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.

Artikel 2.16 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit. Voor de digitale examens is een apart protocol vastgesteld.

Artikel 2.17 Spreiding examen

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.

Artikel 2.18 Slotbepalingen

Van de schriftelijke toetsen van het centraal examen worden het gemaakte werk en de opgaven 6 maanden na de laatste dag van het centraal examen op school bewaard. Daarna wordt het vernietigd.

Het werk van het schoolexamen (toetsen e.d.) moet tot 6 maanden na afronding van het schoolexamen worden bewaard (voorzien van: opgave, correctiemodel en norm).

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de directeur, partijen gehoord hebbende.

Waar in dit reglement gelezen wordt: de ouders: kan onder bepaalde omstandigheden ook gelezen worden: de verzorgers of voogden.

Waar sprake is van (mede) ondertekening door de ouders van de kandidaat geldt dit voor leerlingen, die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Meerderjarigen (18 jaar en ouder) hebben in deze zelf tekenbevoegdheid.

De directeur behoudt zich het recht voor de ouders van meerderjarigen over alle examenzaken inlichtingen te verschaffen, tenzij de meerderjarige schriftelijk kenbaar maakt dat hij dit niet wenst.

Bij de uitgifte van waardepapieren (diploma's, certificaten, e.d.) hanteren wij de wettelijke richtlijnen.

PTA's

Rotterdam
Design
College

Profiel

- Dienstverlening & Product
- Zorg & Welzijn

Vakken

- Biologie
- Economie
- Engels
- KCKV
- Lichamelijke Opvoeding
- Maatschappijkunde
- Maatschappijleer
- Nederlands
- Ondernemen
- Wiskunde

Keuzevakken

- 3D vormgeving
- Fotografie
- Groene vormgeving & verkoop
- Keukenspecialisatie
- Mode techniek
- Presentatie & Styling
- Robotica
- Uiterlijke verzorging
- Webshop

Profiel: Dienstverlening & Producten
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Examineenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.1	Module 1	1.1, 1.2	Handelings- deel			0	nee
	1.2	Module 2	2.1	Handelings- deel			0	ja
	1.3	Module 3	3.1.1, 3.2.1	Handelings- deel			0	ja
	1.4	Module 4	4.1, , 4.3.2, 4.3.3, 4.3.4	Handelings- deel			0	ja
P2	2.1	Module 1	1.3	Handelings- deel			0	nee
	2.2	Module 2	2.2	Handelings- deel			0	ja
	2.3	Module 3	3.1.2, 3.2.2, 3.2.3	Handelings- deel			0	ja
	2.4	Module 4	4.2	Handelings- deel			0	ja
P3	3.1	Module 1 Go/No Go Project P4	1.4	Handelings- deel			0	nee
	3.2	Module 2 Go/No Go Project P4	2.3	Handelings- deel			0	nee
	3.3	Module 3 Go/No Go Project P4	3.1.3, 3.2.4, 3.2.5	Handelings- deel			0	nee
	3.4	Module 4 Go/No Go Project P4	4.3.5, 4.3.7	Handelings- deel			0	nee
P4	4.1	Project(en)	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3	Praktijk- opdracht			1	nee

Leerjaar 4

P5	5.1	Go/No Go Project P6	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3	Handelings- deel	0	ja
P6	6.1	Eindbeoordeling Project P6	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3	Praktijk- opdracht	1	ja
P7	7.1	Examentraining	-			

* In Toetsweek

** Moet ingeleverd worden op/voor de deadline

Profiel: Zorg & Welzijn
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0*	Mens en zorg H 1 t/m 5	4.1/4.2/4.3/4.4/4.5	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	1.1	Mens en activiteit draaiboek	3.1/3.2	Handelings-deel	Praktijk	60 min	(O - V - G)**	ja
P2	2.0*	Mens en omgeving H 1 t/m 4	2.1/2.2/2.3/2.4/2.5	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	2.1	Mens en activiteit flyer maken	3.1	Handelings-deel	Praktijk	60 min	(O - V - G)**	ja
P3	3.0*	Mens en gezondheid H 1 t/m 5	1.1/1.2/1.3	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	3.1	Mens en activiteit begroting	3.1	Handelings-deel	Praktijk	60 min	(O - V - G)**	ja
P4	4.0*	Mens en activiteit H 1/m 4	3.1/3.2/3.3	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	4.1	Mens en activiteit evalueren	3.3	Handelings-deel	Praktijk	60 min	(O - V - G)**	ja

Leerjaar 4

P5	5.0*	Mens en zorg H 6 t/m 10	4.1/4.2/4.3/4.4/4.5	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	5.1	Examenvoorbereiding	1.1 t/m 4.4	Handelings-deel	Praktijk	60 min	(O - V - G)**	ja

P6	6.0*	Mens en gezondheid H 6 t/m 10	1.1/1.2/1.3	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	6.1	Examenvoorbereiding	1.1 t/m 4.4	Handelings-deel	Praktijk	60 min	(O - V - G)**	ja

P7	7.0*	Mens en omgeving H 5 t/m 7 Mens en activiteit 5 t/m 7	2.1/2.2/2.3/2.4/2.5/3.1/3.2/3.3	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	7.1	Examenvoorbereiding	1.1 t/m 4.4	Handelings-deel	Praktijk	60 min	(O - V - G)**	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende - goed)

Biologie
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0	Thema 1 & 2 Organen en cellen & Voortplanting en ontwikkeling	BI/K1 BI/K2 BI/K3 BI/K4 BI/K6 BI/K12	Kennistoets	Papier	60 min	1	ja
P2	2.0	Thema 3 & 4 Erfelijkheid en Evolutie & Ordening	BI/K1 BI/K2 BI/K3 BI/K4 BI/K5 BI/K6 BI/K13	Kennistoets	Papier	60 min	1	ja
P3	3.0	Thema 5 & 6 Stevigheid en Beweging & Ecologie	BI/K1 BI/K2 BI/K3 BI/K5 BI/K6 BI/K7 BI/K8 BI/K10 BI/K12	Kennistoets	Papier	60 min	1	ja
P4	4.0	Thema 7 Duurzaam leven	BI/K1 BI/K2 BI/K3 BI/K5 BI/K6 BI/K7	Kennistoets	Papier	60 min	2	ja
<i>Leerjaar 4</i>								
P5	5.0	Thema 7 & Thema 8 Planten & Regeling	BI/K1 BI/K2 BI/K3 BI/K4 BI/K6 BI/11	Kennistoets	Papier	60 min	1	ja
P6	6.0	Thema 9 & 10 Zintuigen & Voeding en vertering	BI/K1 BI/K2 BI/K3 BI/K4 BI/K6 BI/K9 BI/K11	Kennistoets	Papier	60 min	1	ja
P7	7.0	Thema 11 & Thema 12 Transport en afweer & Gaswisseling en uitscheiding	BI/K1 BI/K2 BI/K3 BI/K4 BI/K6 BI/K9	Kennistoets	Papier	60 min	1	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende - goed)

Economie
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0*	Hoofdstuk 1: Consumptie. Hoe welvarend ben jij?	Eco/k1/2/3/4	Kennistoets	Digitaal	90 min	10	ja
P2	2.0*	Hoofdstuk 2: Consumptie. Wat voor een consument ben jij? Hoofdstuk 3: Consumptie. De bank en jouw geld.	Eco/k1/2/3/4/8	Kennistoets	Digitaal	90 min	10	ja
P3	3.0*	Hoofdstuk 5 :Productie. Is er werk voor jou? Hoofdstuk 6 :Productie. Productie en markt!	Eco/k1/2/3/5	Kennistoets	Digitaal	90 min	10	ja
P4	4.0*	Hoofdstuk 7: Overheid. Wie heeft het voor het zeggen? Hoofdstuk 8: Internationale handel. Over de grens.	Eco/k1/2/3/6/7	Kennistoets	Digitaal	90 min	10	ja

Leerjaar 4

P5	5.0*	Hoofdstuk 1: Consumptie. Inkomen en welvaart Hoofdstuk 2: Consumptie. Geld genoeg?	Eco/k1/2/3/4/8	Kennistoets	Digitaal	90 min	10	ja
P6	6.0*	Hoofdstuk 3: Productie. Ben jij ondernemend? Hoofdstuk 4: Productie. Werk aan de winkel	Eco/k1/2/3/5	Kennistoets	Digitaal	90 min	10	ja
P7	7.0*	Hoofdstuk 5: Internationale ontwikkeling. Nederland en het buitenland Hoofdstuk 6: Internationale ontwikkeling. Ontwikkelingslanden	Eco/k1/2/3/7	Kennistoets	Digitaal	90 min	10	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende
- goed)

Engels
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0*	Schrijftoets	MVT/K1 - K2 - K3 - K7	Kennistoets	Digitaal	90 min	1	ja
P2	2.0*	Leestoets	MVT/K1 - K2 - K3 - K4	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
P3	3.0*	Kennistoets: algemene kennis, taalkundig.	MVT/K1-K2-K3- V3	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
P4	4.0*	Kijk- en luistertoets	MVT/K1 - K2 - K3 - K5	Kennistoets	Digitaal	60 min	1	ja

Leerjaar 4

P5	5.0*	Mondeling: technisch lezen; gesprek voeren, spreekvaardigheid en luisteren.	MVT/K1 - K2 - K3 - K6	Mondeling	Mondeling	30 min	1	ja
P6	6.0*	Kennistoets; cultuur, geschiedenis, topografie	MVT/K1-K2-K3- V3	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
P7	7.0*	Leestoets	MVT/K1 - K2 - K3 - K4	Kennistoets	Digitaal	90 min	1	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende - goed)

KCKV
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0	Challenge 1	KV/K1, Kv/K2, KV/K4	Handelings-deel	Praktijk		10	ja
	1.1	Culturele activiteit	KV/K3	Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)	ja
P2	2.0	Challenge 2	KV/K2, KV/K3, KV/K4	Praktijk-opdracht	Praktijk		10	ja
	2.1	Culturele activiteit	KV/K3	Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)	ja
P3	3.0	Challenge 3	KV/K2, KV/K3, KV/K4	Praktijk-opdracht	Praktijk		10	ja
	3.1	Culturele activiteit	KV/K3	Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)	ja

P4	4.0	Presentatie in Simulise	KV/K2, KV/K3, KV/K4	Handelings- deel	Digitaal	10	ja
	4.1	Culturele activiteit	KV/K4	Handelings- deel	Praktijk	(O - V - G)	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende -
goed)

Lichamelijke Opvoeding

PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3 & 4</i>								
P1	1.0*	Turnen	K5 K1 K2 K3	Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)	ja
P2	2.0*	Spel (terugslagspel)	K4 K1 K2 K3	Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)	ja
P3	3.0*	Zelfverdediging	K8 K1 K2 K3	Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)	ja
P4	4.0*	Atletiek/Spel (slag en loopspelen)	K4 K1 K2 K3	Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)	ja

Leerjaar 4							
P5	5.0*	spel (doelspelen)	K4 K1 K2 K3	Handelings- deel	Praktijk	(O - V - G)	ja
P6	6.0*	bewegen op muziek	K1 K2 K3 K6	Handelings- deel	Praktijk	(O - V - G)	ja
	6.1	buitenschoolse activiteit	K1 K2 K3 K9	Handelings- deel	Praktijk	(O - V - G)	ja
	6.2						
P7	7.0*	eindgesprek	K1 K2 K3	Handelings- deel	Mondeling	(O - V - G)	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende -
goed)

Maatschappijkunde
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0*	Werk	ML2/K1,2,3,5	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	1.1	Interview werk		Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)**	ja
P2	2.0*	Pluriforme samenleving	ML2/K/1,2,3,6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	2.1	Presentatie cultuur		Handelings-deel	Mondeling		(O - V - G)**	ja
P3	3.0*	Media	ML2/K/1,2,3,7	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	3.1	Eigen journaal		Handelings-deel	Mondeling		(O - V - G)**	ja
P4	4.0*	Maatschappelijk vraagstuk	ML2/K/1,2,3	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	4.1	Poster maatschappelijk probleem		Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)**	ja

Leerjaar 4

P5	5.0*	Criminaliteit	ML2/K1,2,3,8	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	5.1	Examenvragen criminaliteit		Handelings-deel	Schriftelijk		(O - V - G)**	ja
P6	6.0*	Politiek deel 1	ML2/K1,2,3,4	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	6.1	Examenvragen politiek 1		Handelings-deel	Schriftelijk		(O - V - G)**	ja
P7	7.0*	Politiek deel 2	ML2/K1,2,3,4	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	7.1	Examenvragen politiek 2		Handelings-deel	Schriftelijk		(O - V - G)**	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende - goed)

Maatschappijleer

PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0*	Wat is Maatschappijleer? + Jongeren	ML1/K 1,2,3,4	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	1.1	Debatteren		Handelings-deel	Mondeling		(O - V - G)**	ja
P2	2.0*	Politiek	ML1/K 1,2,3,6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
	2.1	Eigen politieke partij		Handelings-deel	Praktijk		(O - V - G)**	ja
P3	3.0*	Media	ML1/K 1,2,3,7	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja
P4	4.0*	Werk	ML1/K 1,2,3,5	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	10	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende - goed)

Nederlands

PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0*	Sollicitatieproject	k1, k2, k3, k5 en k7	Mondeling	Mondeling	90 min	2	ja
P2	2.0***	Fictieverslag	k2, k3, k6 en k8	Kennistoets	Schriftelijk		2	ja
P3	3.0*	Leesvaardigheid	k2, k3 en k6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	4	ja
P4	4.0*	Kijk- en luistervaardigheid	k3 en k4	Kennistoets	Digitaal	60 min	2	ja
<i>Leerjaar 4</i>								
P5	5.0*	Schrijfvaardigheid: zakelijke brief	k1, k2, k3 en k7	Kennistoets	Schriftelijk	60 min	3	ja
P6	6.0*	Leesvaardigheid	k2, k3 en k6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	4	ja
P7	7.0*	Schrijfvaardigheid: artikel	k1, k2, k3 en k7	Kennistoets	Schriftelijk	60 min	3	ja

* In Toetsweek

** Moet ingeleverd worden op/voor de deadline

Ondernemen
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
13 weken per klas in jaar 3	1.0	Onderneming		Handelings- deel	Praktijk		O-V-G	ja

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Examineenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3</i>								
P1	1.0*	Formules en grafieken, Plaats en afstand	WI/K1 t/m K6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
	1.1	Handelingsopdracht	WI/K8	Handelings-deel	Praktijk	90 min	(O - V - G)**	ja
P2	2.0*	Rekenen met formules, Werken met aantallen, gelijkvormigheid	WI/K1 t/m K6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
P3	3.0*	statistiek, Vergelijkingen oplossen, Hellingen en tangens	WI/K1 t/m K7	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
P4	4.0*	Metten en redeneren, oppervlakte en inhoud, grafieken	WI/K1 t/m K6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja

Leerjaar 4

P5	5.0*	Grafieken en vergelijkingen, vlakke meetkunde	WI/K1 t/m K6	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
P6	6.0*	informatie verwerking, machtsverbanden, Rekenen	WI/K1 t/m K7	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja
P7	7.0*	Goniometrie, Exponentiële formules, ruimtemeetkunde	WI/K1 t/m k8	Kennistoets	Schriftelijk	90 min	1	ja

* In Toetsweek

** (onvoldoende - voldoende - goed)

Keuzevak: 3D Vormgeving
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3/4</i>								
P1 & P2 of P3 & P4	1.0	Eindproduct	K/MVI/1.1, 1.2 & 1.3	Praktijk- opdracht	Praktijk		1	ja
	1.1	Deeltaak 1	1.1.1 t/m 1.1.8					
	1.2	Deeltaak 2	1.2.1 t/m 1.2.4					
	1.3	Deeltaak 3	1.3.1 t/m 1.3.4					

Keuzevak: Fotografie
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3 of 4</i>								
P1 & P2 of P3 & P4	1.0	Eindproduct	nvt	Praktijk-opdracht	Praktijk		10	ja
	1.1	Deeltaak 1	1.1 t/m 1.6 (30 punten)	Handelings-deel			(O - V - G)**	ja
	1.2	Deeltaak 2	2.1 t/m 2.6 (30 punten)	Handelings-deel			(O - V - G)**	ja
								ja
	1.3	Deeltaak 3	3.1 t/m 3.2 (10 punten)	Handelings-deel			(O - V - G)**	ja
	1.4	Deeltaak 4	4.1 t/m 4.4 (10 punten)	Handelings-deel			(O - V - G)**	ja

Keuzevak: Groene vormgeving & Styling
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3 & 4</i>								
P1 & P2 of P3 & P4	1.0	Eindproduct	P/GR/4.1, 4.2 & 4.3	Praktijk-opdracht	Praktijk		10	ja
	1.1	Deeltaak 1	winkelformules P/GR/4.1					
	1.2	Deeltaak 2	Ontwerpen, promoten P/GR/4.2					
	1.3	Deeltaak 3	product verkopen P/GR/4.3					
	1.4	Deeltaak 4	decoratieve steektechnieken					

Keuzevak: Keukenspecialisatie
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Examineenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3&4</i>								
P1 & P2 of P3 & P4	1.0	Eindopdracht	HBR/K3.1/3.2				10	ja
	1.1	Toets H 5, 6, 7 (3 punten)	HBR K3.1					
	1.2	Proeve van bekwaam (3 punten)	HBR K3.2					
	1.3	Werkstuk H1 (3 punten)	HBR K3.1 & 3.2					
	1.3	Verdediging werkstuk (1 punt)	HBR K3.1 & 3.2					

Keuzevak: Modetechniek
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3 en 4</i>								
P1 & P2 of P3 & P4	1.0	Eindproduct	nvt	Praktijk- opdracht	Praktijk		10	ja
	1.1	Deeltaak 1	50p.		Praktijk		10	ja
	1.2	Deeltaak 2	50p.		Praktijk		10	ja

Keuzevak: Presentatie & Styling

PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Examineenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
Leerjaar 3&4								
P1 & P2 of P3 & P4	1.0	Eindproduct	K/EO/7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8	Praktijk- opdracht	Praktijk		10	ja
	1.1	Deeltaak 1	K/EO/7.1					
	1.2	Deeltaak 2	K/EO/7.2					
	1.3	Deeltaak 3	K/EO/7.3					
	1.4	Deeltaak 4	K/EO/7.4					
	1.5	Deeltaak 5	K/EO/7.5					
	1.6	Deeltaak 6	K/EO/7.6					
	1.7	Deeltaak 7	K/EO/7.7					
	1.8	Deeltaak 8	K/EO/7.8					

Keuzevak: Robotica
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3&4</i>								
P1 & P2 of P3 & P4	1.0	Eindproduct	K/D&P/2.1, 2.2, 2.3	Praktijk- opdracht	Praktijk		1	ja
	1.1	Deeltaak 1	2.1.1 t/m 2.1.3					
	1.2	Deeltaak 2	2.2.1 t/m 2.2.2					
	1.3	Deeltaak 3	2.3.1 t/m 2.3.9					

Keuzevak: Uiterlijke verzorging
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
<i>Leerjaar 3 & 4</i>								
P1/P3 & P2 & P4	1.0*/3.0*	Kennismaken met UV H1 t/m 6 haarverzorging	K/ZW1.1/1.2	Kennistoets	Praktijk	60 min	1	ja
	1.1/3.1	Praktijkvaardigheden UV	K/ZW1.1/1.2	Handelingsdeel	Praktijk	30 min	O-V-G	ja
	2.0*/4.0*	Kennismaken met uiterlijke verzorging H7 t/m 10 gezichtsverzorging	K/ZW1.1/1.3/1.4	Kennistoets	Praktijk	60 min	1	Ja
	2.1/4.1	Praktijkvaardigheden UV	K/ZW1.1/1.3/1.4	Handelingsdeel	Praktijk	30 min	O-V-G	ja

Keuzevak: Webshop
PTA leerjaar 3 & 4

Kader

Cohort 2023 - 2025

Periode	Code	Leerstofomschrijving	Exameneenheden	Toetsvorm	Vorm	Tijdsduur	Weging	Herkansbaar
	1.0*	Ondernemen en de webshop	K/EO/6.1, 6.2				10	ja
P1/P3	1.0*	Ondernemen en de webshop	K/ EO/ 6.1	Praktijk- opdracht	Schriftelijk	60 min		
	1.1	Deeltaak 1 (50%)						
P2/P4	2.0*	Ondernemen en de webshop (50 punten)	K/ EO/ 6.2	Praktijk- opdracht	Schriftelijk	60 min		
	2.1	Deeltaak 2 (50%)						

* In
Toetsweek

Bijlagen

Rotterdam
Design
College

Design
your
future

Bijlage 1: Toegestane hulpmiddelen

Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vmbo 2023 als bedoeld in artikel 1

1. WAT IS ANDERS IN 2023?

Er zijn geen wijzigingen t.o.v. de toegestane hulpmiddelen vmbo 2022.

2. TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2023

Vak	leerweg	hulpmiddel
alle vakken	alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - nietmachine (zie 4.4) - geometrische driehoek - vlakgum - rekenmachine (zie 3.2)
alle centrale examens	alle leerwegen	Eendelig verklarend papieren woordenboek Nederlands (zie 3.1.1) of Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands (zie 3.1.1)
Fries, moderne vreemde talen	alle leerwegen	Woordenboek naar en van de doel taal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 3.1.2)
wiskunde	alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos roosterpapier in cm ²
nask 1, nask 2	alle leerwegen	Door het CvTE goedgekeurd informatiemateriaal (zie 3.3)
cspe beroepsgericht	bb, kb en gl	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar o.a. in de instructie voor de examinerator meegedeeld.
cpe beeldend	gl, tl	Informatie over de afname wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld.

Bijlagen

Bijlage 1: Toegestane hulpmiddelen

Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vmbo 2023 als bedoeld in artikel 1

1. WAT IS ANDERS IN 2023?

Er zijn geen wijzigingen t.o.v. de toegestane hulpmiddelen vmbo 2022.

2. TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2023

Vak	leerweg	hulpmiddel
alle vakken	alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - nietmachine (zie 4.4) - geometrische driehoek - vlakgum - rekenmachine (zie 3.2)
alle centrale examens	alle leerwegen	Eendelig verklarend papieren woordenboek Nederlands (zie 3.1.1) of Woordenboek Nederlands-thuistaal en/of thuistaal-Nederlands (zie 3.1.1)
Fries, moderne vreemde talen	alle leerwegen	Woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 3.1.2)
wiskunde	alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos roosterpapier in cm ²
nask 1, nask 2	alle leerwegen	Door het CvTE goedgekeurd informatiemateriaal (zie 3.3)
cspe beroepsgericht	bb, kb en gl	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar o.a. in de instructie voor de examinerator meegedeeld.
cpe beeldend	gl, tl	Informatie over de afname wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld.

3. TOELICHTING

3.1 WOORDENBOEK

3.1.1 Woordenboek Nederlands

Een eendelig verklarend woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke examens, flexibele digitale examens bb en kb, centraal praktische examens gl/tl en de centraal schriftelijke praktische examens bb, kb en gl, kortom bij alle centrale examens vmbo. In plaats van het eendelig woordenboek Nederlands mag ook gebruikgemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar de thuistaal van de kandidaat (bijvoorbeeld Nederlands - Spaans) en/of een woordenboek vanuit de thuistaal van de kandidaat naar het Nederlands (bijvoorbeeld Spaans - Nederlands). Een woordenboek Nederlandsthuis taal en thuistaal-Nederlands in één band is ook toegestaan.

Het woordenboek kan een natuurlijk en vanzelfsprekend hulpmiddel zijn dat de kandidaat zekerheid verschaft bij een enkel woord; het kan ook leiden tot bijvoorbeeld tijdnoed als een kandidaat zekerheidshalve te veel woorden opzoekt. Bij vakspecifieke termen kan het woordenboek ook aanleiding geven tot verwarring. Een voorbeeld: eentonigheid heeft in het vak muziek een betekenis die niet strookt met de beschrijving in een woordenboek. In situaties zoals het voorbeeld bij het vak muziek is de vakinhoudelijke omschrijving de geldige; voor een inhoudelijk afwijkende omschrijving worden geen punten toegekend, ook niet als de kandidaat deze omschrijving letterlijk aan het woordenboek heeft ontleend.

Waar de spelling van het Nederlands wordt beoordeeld, zijn alleen schrijfwijzen volgens de huidige officiële spellingsregels toegestaan.

i. Woordenboek moderne vreemde talen en Fries

Bij de moderne vreemde talen en Fries is een woordenboek doeltaal – thuistaal en thuistaal – doeltaal toegestaan. Voor de meeste leerlingen is Nederlands de thuistaal. Bij de centraal examens Frans is dus een woordenboek Frans – Nederlands toegestaan. Een kandidaat die Pools als thuistaal heeft, mag in plaats van Frans – Nederlands kiezen voor een woordenboek Frans – Pools. 'Thuistaal' hoeft in dit verband niet letterlijk genomen te worden. Voorbeeld: Als Berbers de thuistaal is en een woordenboek doeltaal - Berbers is niet voorhanden, mag ook gekozen worden voor doeltaal – Arabisch. Bij het vak Engels mag het bevoegd gezag toestemming geven om een woordenboek Engels - Engels te gebruiken naast een tweetalig woordenboek.

3.1.3 Digitaal woordenboek

Een digitaal woordenboek is niet toegestaan.

3.2 REKENMACHINE

Bij wiskunde kb en gl/tl, nask 1 kb en gl/tl, nask 2 gl/tl en bij het cspe gl voor het profielvak bouwen, wonen en interieur moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen tevens beschikken over toetsen voor π , x tot de y e macht, x kwadraat, $1/x$ en $\sin/\cos/\tan$ in graden (en hun inversen).

Bij wiskunde bb moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen beschikken over toetsen voor x kwadraat en (tweedemachts) worteltrekken.

Bij alle overige vakken zijn de grondbewerkingen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen voldoende. Meer mogelijkheden mag, maar de rekenmachine mag niet één of meer van de volgende eigenschappen hebben:

- lichtnetaansluiting tijdens het examen,
- opladen tijdens het examen,
- schrijfrol, alarm of ander geluid,
- alfanumeriek (letters op scherm)*,
- grafieken weergeven,
- zend- of ontvanginstallatie.

Meerregeligheid van het scherm wordt in de criteria niet genoemd. Dit houdt in dat een meerregelige machine niet verboden is als hij aan de overige criteria voldoet. Wel is het zo dat de meerregelige machines mogelijkheden hebben die bij de eenregelige machine ontbreken, zoals het maken van tabellen.

Bij de huidige centrale examens is niet gebleken dat die extra mogelijkheden de kandidaat voordeel bieden.

Naast de rekenmachine van Facet is het voor kandidaten bij de flexibele digitale examens bb en kb toegestaan hun eigen rekenmachine te gebruiken.

* Bedoeld is dat er geen teksten kunnen worden ingevoerd of uitgelezen, zoals bijvoorbeeld met de mobiele telefoon wel kan. De letters 'sin' als afkorting van sinus worden in dit verband dus niet als alfanumeriek beschouwd.

3.3 INFORMATIEBOEK BIJ NASK 1 EN NASK 2

Bij het centraal examen nask 1 in alle leerwegen en nask 2 gl/tl heeft de kandidaat op het centraal examen informatiemateriaal nodig.

Goedgekeurd zijn:

- Voor bb: Binas vmbo-basis, informatieboek nask 1 (2e editie, ISBN 978-90-01-80067-3)
- Voor kb en gl/tl: BINAS vmbo-kgt, informatieboek voor nask 1 en nask 2 (2e editie, ISBN 978.90.01.80069.7).

Voor deze edities van Binas zijn errata uitgegeven. Zie voor deze errata de site www.noordhoffuitgevers.nl (zoekterm errata Binas). Het is toegestaan deze fouten in Binas te verbeteren.

4. AANVULLENDE OPMERKINGEN

a. FORMULE WISKUNDE

Bij de exameneenheid Meetkunde van het centraal examen wiskunde in bb, kb en gl/tl moet de kandidaat enkele oppervlakte- en inhoudsformules kunnen toepassen, de kandidaat hoeft deze formules echter niet te kennen (zie de syllabus). Bij de examens bb worden de formules vermeld in het examen bij de opgave(n) waarvoor en indien zij relevant zijn. De kandidaat moet eenvoudige meetkundige berekeningen (zoals de oppervlakte in een rechthoekige driehoek) ook kunnen uitvoeren zonder de bijgeleverde formule.

Bij de examens kb en gl/tl worden alle formules opgesomd in één tabel in het examen.

4.2 COMPUTER ALS SCHRIJFGEREI BIJ DE CENTRAAL SCHRIFTELIJKE EXAMENS

Bij alle schriftelijke examens is de computer toegestaan als schrijfgerei. De school kan dat toestaan voor alle kandidaten. De school kan het ook toestaan voor speciale groepen kandidaten, bijvoorbeeld de dyslectische kandidaten. De spellingcontrole mag zonder meer worden gebruikt bij centrale examens waarbij de spelling niet wordt beoordeeld.

Als de computer als schrijfgerei wordt ingezet bij de centrale examens Nederlands vmbo gl/tl en de papieren centrale examens Nederlands vmbo bb en kb dient de spellingcontrole bij niet-dyslectische kandidaten uitgeschakeld te zijn. Aan kandidaten met een deskundigenverklaring omtrent dyslexie volgens artikel 55 van het WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 VO, mag het gebruik van spellingcontrole wel worden toegestaan. De correctoren moeten de aftrekregels voor spellingfouten ook toepassen bij leerlingen die met spellingcontrole hebben gewerkt.

Als de computer als schrijfgerei wordt gebruikt, is het van belang dat kandidaten geen toegang hebben tot verboden hulpmiddelen (zoals een digitaal woordenboek), en moet ook o.m. de opslag (bijvoorbeeld uitprinten) worden geregeld.

Op <https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/wanneer-is-de-computer-tijdens-een-staan-aanwijzingen-voor-scholen-die-de-computer-als-schrijfgerei-willen-inzetten>.

4.3 NOODZAKELIJK OF TOEGESTAAN?

De tabel in paragraaf 2 geeft een opsomming van de toegestane hulpmiddelen. Een kandidaat die bij een vak een voor dat vak toegestaan hulpmiddel gebruikt, is niet in overtreding. Een kandidaat die zonder het hulpmiddel aan het examen wenst deel te nemen, mag echter niet op grond van het ontbreken van het hulpmiddel de toegang worden ontzegd.

De mate waarin een toegestaan hulpmiddel ook noodzakelijk is, varieert tussen vakken, hulpmiddelen en kandidaten. Een feitelijk noodzakelijk hulpmiddel is de Binas bij nask 1 en nask 2: het lijkt niet Bijlage 1A Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vmbo 2023 als bedoeld in artikel 1 Pagina 4 van 4 aannemelijk dat een kandidaat alle informatie heeft memoriseerd. Bij het verklarend woordenboek Nederlands is de behoefte en noodzaak kandidaat-afhankelijk: de een kent meer woorden dan de ander, de een heeft ook meer behoefte aan de zekerheid van het woordenboek dan de ander. Bij

examens moderne vreemde talen zonder schrijfvaardigheid is een woordenboek naar de vreemde taal eigenlijk overbodig – het is slechts toegestaan om de regelgeving eenvoudig te houden (bij examens met schrijfvaardigheid is het immers weer wel zinvol), en ter voorkoming van veronderstelde rechtsongelijkheid ten opzichte van kandidaten die beschikken over beide delen in één band.

Of de school de hulpmiddelen ter beschikking stelt, of aan de kandidaat vraagt mee te nemen, is ter keuze aan de school.

4.4 OVERIGE NIET GENOEMDE HULPMIDDELEN

Naast het basispakket hulpmiddelen kan de kandidaat enkele hulpmiddelen meenemen die niet genoemd zijn, die op geen enkele wijze een relatie hebben met de exameneisen maar die wel functioneel (kunnen) zijn, zoals een nietmachine, puntenslijper, een markeerstift of een leesliniaal (loep). Hulpmiddelen die een relatie kunnen hebben met exameneisen, zijn niet toegestaan. Daaronder vallen onder andere tekensjablonen en spellingkaarten. Hulpmiddelen die geen relatie tot de exameneisen hebben maar geen enkele examenfunctie dienen, dienen te worden geweerd; niet omdat daardoor de exameneisen worden aangetast, maar omdat de ontstane onoverzichtelijkheid kan leiden tot een indirecte aantasting van exameneisen. Bij twijfel of een specifiek hulpmiddel een relatie tot de exameneisen heeft, wendt de school zich tot het College voor Toetsen en Examens.

4.5 SCHOOLEXAMEN EN CENTRALE EXAMEN

Deze regeling legt de toegestane hulpmiddelen vast voor het centraal examen. Er is geen voorschrift dat bij alle schoolexamens van een vak dezelfde hulpmiddelen zouden moeten worden voorgeschreven als bij het centraal examen. De school kan gegronde redenen hebben om bijvoorbeeld vast te leggen dat bij kleinere toetsen in de moderne vreemde talen geen woordenboek is toegestaan, of dat bij sommige toetsen in een vak met grafische rekenmachine volstaan moet worden met een eenvoudige grafische rekenmachine of dat zelfs helemaal geen rekenmachine gebruikt mag worden. De school kan omgekeerd ook bij schoolexamentoetsen hulpmiddelen toestaan die in het centraal examen niet zijn toegestaan.

Rotterdam
Design
College

Rotterdam
Design
College

Design
your
future

